Lietas arhīva Nr. A42-01265-22/46
ECLI:LV:ADRJVTN:2022:0608.A420126522.4.S

SPRIEDUMS
Latvijas tautas vārdā
Valmierā 2022. gada 8. jūnijā

Administratīvā rajona tiesa
šādā sastāvā: tiesnese Solveiga Pone,

piedaloties zemnieku saimniecības „Zemnieku saimniecība – pētnieciskā jaunsaimniecība /Nosaukums A/" pārstāvim īpašniekam /pers. A/ un viņa pilnvarotajam pārstāvim /pers. B/,
Latvijas Republikas pusē pieaicinātās iestādes Zemkopības ministrijas pārstāvjiem /pers. C/ un /pers. D/,

atklātā tiesas sēdē, izmantojot *Microsoft Teams* videokonferenču rīku, un pēc tam turpinot rakstveida procesā, izskatīja administratīvo lietu, kas ierosināta, pamatojoties uz pieteicējas zemnieku saimniecības „Zemnieku saimniecība – pētnieciskā jaunsaimniecība /Nosaukums A/" pieteikumu par labvēlīga administratīvā akta, ar kuru apstiprinātu projekta idejas iesniegumu Nr. 21-00-A01611-000009 „Mikroelementi no Igaunijas degakmens pelniem un to ietekme dažādās lauksaimniecības jomās – ogas, graudi, medus augi, siens, liellopi (DINO-pelni)", izdošanu.

Aprakstošā daļa

[1] 2021. gada 10. septembrī Zemkopības ministrija (turpmāk – Ministrija) no Lauku atbalsta dienesta saņēmusi pieteicējas 2021. gada 7. septembra projekta idejas iesniegumu Nr. 21-00-A01611-000009 "Mikroelementi no Igaunijas degakmens pelniem un to ietekme dažādās lauksaimniecības jomās – ogas, graudi, medus augi, siens, liellopi (DINO-pelni)" (turpmāk – projekta idejas iesniegums), kas iesniegts, pretendējot uz Ministru kabineta 2017. gada 25. aprīļa noteikumu Nr. 222 „Valsts un Eiropas Savienības atbalsta piešķiršanas kārtība 16. pasākuma „Sadarbība" 16.1. apakšpasākumam „Atbalsts Eiropas Inovāciju partnerības lauksaimniecības ražīgumam un ilgtspējai lauksaimniecības ražīguma un ilgtspējas darba grupu projektu īstenošanai" un 16.2. apakšpasākumam "Atbalsts jaunu produktu, metožu, procesu un tehnoloģiju izstrādei" atklātu projektu iesniegumu konkursu veidā" (turpmāk – Noteikumi Nr. 222) 16.1. apakšpasākumā „Atbalsts Eiropas Inovāciju partnerības lauksaimniecības ražīgumam un ilgtspējai lauksaimniecības ražīguma un ilgtspējas darba grupu projektu īstenošanai" paredzēto finansējumu.
Ar Ministrijas 2021. gada 13. decembra lēmumu Nr. 9.1-9e/124/2021 „Lēmums par projekta idejas noraidīšanu iesniegumam Nr. 21-00-A01611-000009" (turpmāk – pārsūdzētais lēmums) pieteicējas projekta idejas iesniegums noraidīts, pamatojoties uz Noteikumu Nr. 222 33. un 35. punktu un 2. pielikumu, jo projekts atlases kritērijos nav saņēmis minimālo punktu skaitu, lai tiktu apstiprināta projekta ideja. Līdz ar to nav iespējams un nepieciešams apstiprināt arī Eiropas Inovāciju partnerības grupu.

[2] Nepiekrītot pārsūdzētajam lēmumam, pieteicēja vērsās Administratīvajā rajona tiesā ar pieteikumu. Pieteikums pamatots ar turpmāk minētajiem argumentiem.
[2.1] Pārsūdzētais lēmums pamatots ar Eiropas Investīciju partnerības projekta ideju atlases komisijas (turpmāk – Komisija) lēmumu, kas savukārt balstās uz anonīmas ekspertu komisijas iesniegtiem subjektīviem viedokļiem, kuri neatbilst Noteikumu Nr. 222 noteiktai vērtēšanas metodikai. Bez pamatojuma ir samazināts projekta novērtējums par 32 punktiem, kaut projekta kopējam novērtējumam vajadzēja būt 104 punkti no 106 iespējamiem punktiem.
[2.2] Novērtējums 4. kritērijā „projekta kvalitāte" ir 13 punkti, kas ir pretrunīgs un nedabīgi zems, jo šo kritēriju veido 9 apakškritēriju novērtējumi 0, 3 un 5 punktu vērtībā. Vienīgais veids, lai iegūtu tikai 13 punktus, ir 5+5+3=13, tātad vismaz 6 apakškritērijiem no 9 ir jābūt 0 vērtībai.
Otrā pretruna ir ar cita eksperta 1. kritērija vērtējumu 10 punkti apakškritērijā „partneru zināšanas un pieredze", kas nozīmē, ka tā ir pilnībā atbilstoša izvirzītajam projekta mērķim.
Vienlaikus nekritiski ir pieņemtas viena nekompetenta eksperta piezīmes, norādot, ka analizētas visu ekspertu piezīmes, kas liecina par paviršību projekta vērtēšanā.
[2.3] Šobrīd pētījumi par degakmens pelnu izmantošanu lauksaimniecībā tiek veikti to ieguves valstī Igaunijā, Dzīvības zinātņu universitātē, Tartu. Pieteicēja ir noslēgusi sadarbības līgumu ar Narva Elektrijaamed AS, kas paredz informācijas apmaiņu par pētījumiem arī ar Tartu universitāti. Lai pētījumi nedublētos, vienojušies, ka Tartu galvenais pētījumu virziens ir augsnes kaļķošana, bet pieteicējai ir iespējams pētīt 30 mikroelementu kopas ietekmi.
Pētījumos svarīga ir precizitāte un atkārtojamība, tāpēc metodiski svarīgi izmantot degakmens pelnus, kur minerālu sastāvs mainās maz. Turpretī koku pelnos minerālu saturs nozīmīgi atšķiras starp koku sugām un koku augšanas vietas. Šie koku pelni tiks izmantoti ražošanas un lauku eksperimentos, bet jāsāk ar precīziem, atkārtojamiem pētījumiem.
[2.4] Pieteicēja nepiekrīt ekspertu norādītajam, ka degakmens pelnu smalkās frakcijas izkliedei ir jāizmanto pneimatiskie izkliedētāji, bet projekta iesniegumā nav precizēts, pie kādām citām izkliedes vai dozēšanas tehnoloģijām tiks strādāts.
Pieteicējai ir pieredze, kad iesniegtais projekts tiek atteikts, bet pēc tam parādās kopēti projekti (idejas zagšana). Projektā ir definēta tehniski realizējama ideja, ka tiks izstrādāts iekārtu modelis, lai iegūtu precīzu kompozīciju uz vietas zemnieku saimniecībā. Projektā ir paredzēts izstrādāt jaunu kūdras - priežu skaidu - pelnu kompozīciju, kam ir plaši pielietojuma mērķi un kam varēs izmantot parasto organiskā mēslojuma precīzas izkliedes tehniku. Mikroelementu lokālā koncentrācija ir niecīga, tāpēc būtiski svarīgs ir izkliedes vienmērīgums un precizitāte. Tādu pētījumu Latvijā nav vēl zināmi un arī eksperti nepiedāvā.
[2.5] Eksperti ir norādījuši, ka nav minēts, konkrēti kuru produktu produkcijas kvalitātes rādītāju izmaiņas tiks pētītas graudaugiem, sienam,

dārzeņiem, gaļai, jo mikroelementu saturs nav vienīgais produkcijas kvalitātes rādītājs.

Pieteicēja paskaidro, ka mūsdienu pasaules zinātnieku pētījumos tieši mikroelementu saturs pārtikas produktos ir jaunākais rādītājs, jo tas ir precīzi nosakāms, saistāms ar augsnes kvalitāti un bioloģiski aktīvo vielu saturu lauku produkcijā. Tas aprakstīts projekta sadaļās „projekta īss kopsavilkums" un „projekta ekonomiskās lietderības apraksts".

[3] Ministrija rakstveida paskaidrojumā norāda, ka pieteicējas pieteikums nav pamatots un ir noraidāms, pamatojoties uz pārsūdzētajā lēmumā norādītajiem argumentiem un turpmāk minētajiem apsvērumiem.

[3.1] Pārsūdzētais lēmums par projekta iesnieguma noraidīšanu pieņemts, ievērojot Noteikumos Nr. 222 noteikto kārtību un procedūru. Projekta idejas iesniegumu vērtēja Ministrijas izveidota komisija. Ekspertu viedoklis ir saistošs Komisijai lēmuma pieņemšanā. Ekspertu vērtējumu ņem vērā Komisija, un tas tiek atspoguļots Komisijas lēmumā. Ministrijai nav pamata apšaubīt pieaicināto ekspertu viedokli un kompetenci.

[3.2] Noteikumu Nr. 222 2. pielikumā, skaidrojot 4. kritērija „projekta kvalitāte" punktu piešķiršanas kārtību, noteikts, ka katru projekta apakškritēriju vērtē punktu skalā no 0 līdz 5. Tātad komisija var piešķirt jebkuru vērtējumu skalā no 0 līdz 5 (arī 1 vai 2 balles). Šāda punktu piešķiršanas kārtība tika piemērota visiem projekta idejas iesniegumiem.

[3.3] Attiecībā par projekta ideju Ministrija norāda, ka piekrīt Komisijas lēmumā norādītajam, ka degakmens pelni kā kaļķošanas un barības vielu līdzeklis ir pētīti un to ķīmiskais sastāvs ir zināms. Tādejādi, degakmens pelni jau ir izpētīti un pieteicējas ideja nav uzskatāma par inovāciju.

Turklāt projekta pieteikumā nav konkretizēts, kas tiks pētīts un kas būs inovācija – kaļķošanas efekts vai kāda konkrētā elementa ietekme uz ražas kvalitātes rādītājiem. Pieteikumā ir divi pretrunīgi piedāvājumi: atjaunot un paplašināt augsnē mikroelementu kompleksu. Projekta idejas iesniegumā nav definēts, ne kādās konkrēti augsnēs, ne kādam jābūt optimālajam līdzsvaram.

[3.4] Ministrija neapstrīd pieteicējas apgalvojumu, ka nepieciešams kontrolēt pārtikas produktu, tai skaitā arī augļu un dārzeņu kvalitāti. Nav apstrīdama arī mikroelementu nozīme augu minerālā barošanā. Taču katram produktam ir savi kvalitātes kritēriji.

Turklāt pieteicēja nav minējusi pamatotus pētījumus, kas pierādītu mikroelementu ietekmi uz produktu kvalitāti. Pieteicēja nav iesniegusi pētījumu par to, kā mikroelementu klātbūtne izmainīs produktu kvalitāti – tā uzlabosies, vai pasliktināsies.

Pieteicēja gan atsaucas uz pasaules zinātnieku pētījumiem, kas pierāda, ka tieši mikroelementu saturs pārtikas produktos ir galvenais rādītājs, taču nav šādus pētījumus iesniegusi.

[3.5] Pieteicēja paskaidro, ka projektā paredzēts izstrādāt vairākus paņēmienus kūdras – pelnu kompozīcijas ieguvei uz vietas, kas samazinātu kompozīcijas transportēšanas izmaksas, attiecīgi produkts būs lētāks.

Ministrijas ieskatā šāds pieteicējas viedoklis ir nepamatots. Lai iegūtu pelnu kompozītu, nepieciešams pelnus sajaukt ar citu izejvielu, piemēram, kūdru. Tātad kūdra jāpiegādā pelnu ieguves vietā (no pieteicējas saprotams pelnu ieguves vietā – Igaunijā), vai otrādi. Līdz ar to nav saprotams pieteicējas minētais ekonomiskais efekts.

Turklāt projekta tēmas aktualitātes pamatojumā šādas apakšaktivitātes nav minētas.

Pieteicēja kā vienu no rezultātiem norādījusi, ka pelnus, pārvēršot tos organiskā mēslojuma kompozīcijā, kas savukārt uzlabos augu augšanas apstākļus, papildinās ar augsnē trūkstošiem mikroelementiem, tādejādi ievērojami uzlabojot lauku produktu kvalitāti.

Taču Ministrijas ieskatā tas, ka pelnus izmanto augsnes uzlabošanai, nav uzskatāms par jaunradi Noteikumu Nr. 222 5.6. apakšpunkta izpratnē.

[3.6] Nepamatots ir pieteicējas apgalvojums par to, ka degakmens pelni bioloģiskajā lauksaimniecībā ir atļauti un tikai viens pelnu paveids – kušņi „*burnt ash*" nav iekļauti atļauto vielu bioloģiskajām saimniecībām sarakstā.

Komisijas Regulas (EK) Nr. 889/2008 (2008. gada 5. septembris), ar ko paredz sīki izstrādātus bioloģiskās ražošanas, marķēšanas un kontroles noteikumus, lai īstenotu Padomes Regulu (EK) Nr. 834/2007 par bioloģisko ražošanu un bioloģisko produktu marķēšanu (bija spēkā līdz 2021. gada 31. janvārim) 3. panta pirmais punkts nosaka, ka gadījumos, kad augu barošanas vajadzības nav iespējams nodrošināt ar pasākumiem, kas minēti Regulas (EK) Nr. 834/2007 12. panta 1. punkta „a", „b" un „c" apakšpunktā, bioloģiskajā ražošanā var lietot tikai šīs regulas 1. pielikumā minētos mēslošanas līdzekļus un augsnes ielabotājus, nepārsniedzot vajadzīgo apjomu. Taču 1. pielikumā degakmens (degslānekļa) pelni nav iekļauti.

Arī Komisijas īstenošanas Regula (ES) 2021/1165 (2021. gada 15. jūlijs), ar ko atļauj bioloģiskajā ražošanā izmantot noteiktus produktus un vielas, un izveido to sarakstus (spēka no 2022. gada 1. janvāra) 2. pielikumā Regulas (ES) 2018/848 24. panta 1. punkta „b" apakšpunktā minētie atļautie mēslošanas līdzekļi, augsnes ielabotāji un barības vielas, degakmens (degslānekļa) pelni nav iekļauti.

[3.7] Pieteicēja norādījusi, ka projektā ir paredzēts izstrādāt jaunu kūdras – pelnu kompozīciju, kam ir plaši pielietojuma mērķi un varēs izmantot parasto organiskā mēslojuma precīzas izkliedes tehniku.

Projekta idejas iesnieguma 1.3. apakšpunktā pieteicēja norādījusi, ka projekta ietvaros tiks pārbaudīti iepriekšējos „Sadarbības" projektos izstrādātie koku pelnu izkliedētāji. Turpat pieteicēja ir norādījusi, ka notiks kūdras kompozīcijas un cita organiskā mēslojuma kaisīšana lokāli – pie krūma vai stādīšanas vagā.

Tomēr pieteicēja nav pievienojusi atsauci uz konkrētajiem projektiem un to rezultātiem. Līdz ar to nav iespējams pārliecināties par konkrēto tehnoloģiju pielietošanu. Ministrija secina, ka pieteicēja nav sniegusi saprotamus pelnu iestrādes tehnoloģiskos risinājumus.

[3.8] Pieteicēja projekta idejas iesniegumā aprakstījusi tikai vienu ieguvēju no produkta (degakmens pelnu) lietošanas, t. i., dzērveņu audzēšanu. Taču nav sniegusi detalizētu aprakstu par citiem potenciāliem sadarbības partneriem – lopkopjiem siena ieguvei, augkopjiem un biškopjiem. Tikai prasības pieteikumā tiesai ir norādījusi, ka sadarbības partneru tiešos darba uzdevumus iesniegs projekta otrajā kārtā.

Projekta idejas iesnieguma 1.2. apakšpunktā norādītais projekta sasniedzamais mērķis – vairākus gadus novērot gaļas lopu veselību, pētīt siena kvalitātes uzlabošanos, pētīt dažādu graudaugu ražību un kvalitāti, pētīt viršu audzi kūdrājā, nav uzskatāms par detalizētu darbības aprakstu iesniegtā projekta kontekstā.

[3.9] Ministrija piekrīt Komisijas lēmuma 7.6. apakšpunktā norādītajam, ka projekta rezultātā iegūtie dati par Igaunijas degakmens pelnu ķīmisko sastāvu (mikroelementu saturu) un par mikroelementu saturu ogās, graudos, medus augos, sienā, gaļā, kā arī dažu rekomendāciju izstrāde kūdras – degakmens pelnu maisījumu gatavošanai un izmantošanai mēslošanai, un dažu publikāciju sagatavošana, neatbilst pieprasītajam finansējuma apjomam 500 000 *euro* – izdevumi ir nesamērīgi augsti, salīdzinot ar iegūto rezultātu.

[4] Tiesas sēdē pieteicējas pārstāvji pieteikumu uzturēja, minot pieteikumā norādītos argumentus.

Tiesas sēdē atbildētājas Latvijas Republikas pusē pieaicinātās iestādes Ministrijas pārstāvji pieteicējas pieteikumu neatzina, minot pārsūdzētajā lēmumā un rakstveida paskaidrojumos ietvertos argumentus.

Tiesas sēdē kā liecinieces nopratinātas /pers. E/ un /pers. F/.

Motīvu daļa

[5] Tiesa, noklausoties procesa dalībnieku paskaidrojumus, izvērtējot lietas apstākļus un lietā esošos pierādījumus, secina, ka pieteikums ir daļēji pamatots un daļēji apmierināms.

[6] Lietā ir strīds par pieteicējas projekta novērtējumu pirmajā posmā – projekta idejas atlasē, par Projekta novērtējumu kritērijā „projekta kvalitāte" (4. kritērijs).

Pieteicējas ieskatā, veicot 4. kritērija vērtējumu, nav izmantota Noteikumu Nr. 222 2. pielikumā esošā metodika, pieteicēja apšauba ekspertu kompetenci, netika ievērots atklāts projektu apspriešanas princips, ignorēts Zinātniskās darbības likuma 6., 7. un 8. pants.

[7] Saskaņā ar Noteikumu Nr. 222 24. punktu atbalsta 16.1. apakšpasākumā projektu atlase notiek divos posmos: pirmajā posmā notiek projekta idejas atlase un Eiropas Inovāciju partnerības (turpmāk – EIP) darba grupas apstiprināšana, bet otrajā posmā – detalizēti sagatavotu projektu iesniegumu atlase.

16.1. apakšpasākuma atlases pirmajā posmā atbalsta pretendentiem ir jāiesniedz projekta idejas iesniegums, kas sagatavots atbilstoši šo noteikumu 1. pielikumam (Noteikumu Nr. 222 29. punktu)

[8] Saskaņā ar Noteikumu Nr. 222 30. un 31. punktu projekta idejas iesniegumu vērtē Ministrijas izveidota komisija trīs locekļu sastāvā, kuras darbību nosaka Ministrijas apstiprināts nolikums.

Ar Ministrijas 2021. gada 3. septembra rīkojumu Nr. 99 „Par Eiropas Investīciju partnerības projekta ideju atlases komisijas izveidošanu" izveidota Komisija un apstiprināts Komisijas nolikums (rīkojuma 5. pielikums) (*lietas 44.-52. lapa*).

[9] Noteikumu Nr. 222 33. punktā noteikts, ka Komisija vērtē iesniegto projekta ideju un potenciālās EIP darba grupas izveidošanā ieinteresēto personu atbilstību izvirzītajai projekta idejai, ievērojot 16.1. apakšpasākuma nosacījumus un projekta idejas iesniegumu atlases kritērijus (2. pielikums).

Noteikumu Nr. 222 34. punktā noteikts, ka, lai novērtētu projekta ieguldījumu uz jaunradi vērsta procesa vai darbības radīšanā, komisija nodrošina vismaz trīs individuālu un neatkarīgu ekspertu piesaisti.

Noteikumu Nr. 222 35. punktā noteikts, ka, izvērtējot projekta idejas iesniegumu, komisija divu mēnešu laikā pēc šo noteikumu 28. punktā minētajā publikācijā noteiktā projektu idejas iesniegšanas termiņa beigām pieņem lēmumu par projekta idejas atbilstību vai noraidīšanu un EIP darba grupas apstiprināšanu saskaņā ar šo noteikumu 2. pielikumā minētajiem kritērijiem. Lēmuma pieņemšanā ir saistošs šo noteikumu 34. punktā minēto ekspertu viedoklis.

No minētajām tiesību normām izriet, ka atbalsta pretendentu iesniegtos projekta ideju iesniegumus patstāvīgi vērtē Komisija, izņemot jautājumā par projekta ieguldījumu uz jaunradi vērsta procesa vai darbības radīšanā, kura novērtēšanai ir piesaistāmi trīs individuāli un neatkarīgi eksperti, kuru vērtējums ir saistošs Komisijai, pieņemot lēmumu par projekta idejas atbilstību vai noraidīšanu. Noteikumu Nr. 222 normas nesatur detalizētāku regulējumu par ekspertu dalību projekta iesniegumu vērtēšanā.

[10] Komisijas nolikuma 8. punktā noteikts, ka, lai novērtētu projekta ieguldījumu uz jaunradi vērsta procesa vai darbības radīšanā, Komisija pieaicina projekta idejas vērtēšanā vismaz trīs individuālus neatkarīgus ekspertus.

Komisijas nolikuma 10. punktā noteikts, ka eksperti saskaņā ar Noteikumu Nr. 222 2. pielikumu vērtē projekta idejas atbilstību atlases kritērijam – projektu kvalitāte. Savukārt Komisijas nolikuma 11. punktā noteikts, ka Komisija saskaņā ar Noteikumu Nr. 222 2. pielikumu vērtē projekta idejas atbilstība šādiem atlases kritērijiem: EIP darba grupas partneru sastāvs; projekta pielietojuma diapazons; projekta ieguldījumu nozarēs un sektoros; projekta kvalitāte; projekta darbības kapacitāte.

No minētajām Komisijas nolikuma normām izriet, ka projekta idejas iesniegumu kritēriju „projektu kvalitāte" vērtē gan eksperti, gan Komisija. Turklāt gan eksperti, gan Komisija projekta idejas iesniegumu atbilstību atlases kritērijam „projektu kvalitāte" vērtē saskaņā ar Noteikumu Nr. 222 2. pielikumu.

[11] Komisijas nolikuma 23. punktā noteikts, ka katrs Komisijas loceklis aizpilda vērtēšanas veidlapu. Komisijas lēmums par projekta idejas apstiprināšanu vai noraidīšanu tiek pieņemts saskaņā ar kopsavilkuma tabulu, aprēķinot projekta idejas atlases kritēriju vidējo aritmētisko punktu skaitu. Komisijas lēmumu pieņemšanā ņem vērā ekspertu viedokli par kritēriju „projektu kvalitāte".

Komisijas nolikumā nav ietverts skaidrojums par vērtēšanas veidlapas saturu un šāda vērtēšanas veidlapa, apstiprinot Komisijas nolikumu, nav iekļauta tās pielikumā. Taču, izvērtējot lietā iesniegtos projekta idejas iesnieguma vērtējumus, konstatējams, ka iesniegumu vērtēšanā izmantoto veidlapu pamatā ir Noteikumu Nr. 222 2. pielikumā ietvertā vērtēšanas kritēriju tabula ar skaidrojumiem, kas papildināta ar ailēm kritēriju skaitliskam vērtējumam, bet ekspertiem izsniegtajām veidlapām – arī ar aili komentāriem un piezīmēm.

[12] Projekta idejas atlases kritēriji saskaņā ar Noteikumu Nr. 222 33. punktu ir noteikti Noteikumu Nr. 222 2. pielikumā „Projekta idejas atlases kritēriji pasākuma „Sadarbība" 16.1. apakšpasākumā „Atbalsts Eiropas Inovāciju partnerības lauksaimniecības ražīguma un ilgtspējas darba grupu projekta īstenošanai": 1.posms".

Noteikumu Nr. 222 2. pielikumā ietverti šādi atlases kritēriji: EIP darba grupas partneru sastāvs; pielietojuma diapazons; ieguldījums nozarēs un sektoros; projekta kvalitāte; darbības kapacitāte.

Pieteicējas projekta atlases kritēriju „EIP darba grupas partneru sastāvs", „pielietojuma diapazons", „ieguldījums nozarēs un sektoros" un „darbības kapacitāte" vērtējumā Komisija ir piešķīrusi maksimālo punktu skaitu, izņemot kritērijā par EIP darba grupas sadarbības partneru sastāvu (skaitu), kur vērtējums ir ielikts atbilstoši Noteikumu Nr. 222 2. pielikuma 1.3. apakšpunktam – 4 punkti). Bet atlases kritēriju grupā „projekta kvalitāte" pieteicējas projektam kopā ir piešķirti 13 punkti no maksimāli iespējamajiem 45 punktiem šajā grupā. Pieteicējas iebildumi pamatā ir par pieteicējas projekta Komisijas novērtējumu atlases kritēriju grupā „projekta kvalitāte".

[13] Noteikumu Nr. 222 2. pielikuma 4. punktā ir noteikts atlases kritērijs „projekta kvalitāte", kurā ietverti šādi atlases apakškritēriji: projekta jaunrade (4.1. apakšpunkts), projekta tēmas aktualitāte (4.2. apakšpunkts), projekta identificēto vajadzību (problēmu) novērtējuma kvalitāte (4.3. apakšpunkts), projekta ietekmes novērtējums uz primārajiem ražotājiem (4.4. apakšpunkts), projekta ekonomiskās lietderības novērtējums (4.5. apakšpunkts), identificēto risināmo jautājumu (vajadzību vai problēmu) loģiskā sasaiste ar projekta mērķiem un darbībām (4.6. apakšpunkts), paredzamo mērķu un projekta izdevumu attiecība (4.7. apakšpunkts), ieguvums nozarei un sektoram (4.8. apakšpunkts), kopējais paredzamais finansējums un tā sadalījums partneriem un paredzētajām darbībām, tā atbilstība projekta idejas mērķu sasniegšanai (4.9. apakšpunkts).

Noteikumu Nr. 222 2. pielikuma 4. punkta 1. piezīmē ir noteikts:

„Piezīme. [1] Katru projekta apakškritēriju vērtē punktu skalā no 0 līdz 5.

• Jaunradi vērtē šādi: 5 punkti – projektā paredzētais risinājums ir jauns pasaules tirgū vai vairākās valstīs, un tam ir principiāli jauns pielietojums. Jaunrade ļaus iegūt produktu, procesu, metodi vai pakalpojumu, kas ir pārāks par esošajiem produktiem, kuri tiek piedāvāti tajās pašās tirgus nišās. Projektā izstrādātajam risinājumam ir pārliecinošas iespējas tikt ieviestam praksē; 3 punkti – projektā paredzētais risinājums ir jauns risinājums (pielietojums) nacionālā līmenī. Jaunrade ļaus iegūt produktu, procesu vai pakalpojumu, kas ir labāks nekā esošie risinājumi un kas sekmētu attīstību pastāvošajā ražošanā un (vai) radītu jaunas tirgus nišas. Projekta izstrādātais risinājums varētu tikt ieviests praksē; 0 punktu – nav ticams, ka projekta risinājumā plānotā jaunrade ļautu iegūt jaunu vai ievērojami uzlabotu produktu, procesu vai pakalpojumu. Projekta izstrādātā risinājuma ieviešana praksē ir minimāli iespējama.

• Tēmas aktualitāti vērtē šādi: 5 punkti – projekta ideja paredz risināt nozarei aktuālas vajadzības; 3 punkti – projekta ideja paredz risināt sektoram aktuālas vajadzības; 0 punktu – projekta ideja paredz risināt maznozīmīgas nozarei (sektoram) aktuālas vajadzības.

• Identificēto vajadzību (problēmu) novērtējuma kvalitāti vērtē šādi: 5 punkti – projekta idejas iesniegumā pārliecinoši, kvalitatīvi un vispusīgi ir aprakstīta identificētā problēma un iespējamie risinājumi tās novēršanai; 3 punkti – projekta idejas iesniegumā ir vispārīgi aprakstīta identificētā problēma un iespējamie risinājumi tās novēršanai; 0 punktu – projekta idejas iesniegumā nav identificēta problēma.

• Ietekmes novērtējumu uz primārajiem ražotājiem vērtē šādi: 5 punkti – potenciālie labuma guvēji no projekta īstenošanas aptver plašu lauksaimniecības vai mežsaimniecības produktu primāro ražotāju loku nozarē, kā arī pārstrādes uzņēmumus; 3 punkti – potenciālie labuma gavēji no projekta īstenošanas aptver lauksaimniecības vai mežsaimniecības produktu primāros ražotājus konkrētajā sektorā; 0 punktu – projekta īstenošanas rezultāta ietekme uz labuma guvējiem nav pārliecinoša.

• Ekonomiskās lietderības novērtējumu vērtē šādi: 5 punkti – projekta idejas iesniegumā pārliecinoši, kvalitatīvi un vispusīgi ir pamatota projekta ekonomiskā lietderība, proti, labākā attiecība starp izmantotajiem resursiem un paredzamo rezultātu; 3 punkti – projekta idejas iesniegumā sniegts vispārīgi pamatots projekta ekonomiskās lietderības apraksts; 0 punktu – projekta idejas iesniegumā sniegtā informācija nepierāda projekta ekonomisko lietderību.

• Identificēto risināmo jautājumu (vajadzību vai problēmu) loģisko sasaisti ar projekta mērķiem un darbībām vērtē šādi: 5 punkti – projekta idejas iesniegumā ir precīzi noteikts projekta mērķis un ir skaidrs rīcības plāns tā sasniegšanai. Atspoguļota skaidra un loģiski pamatota projekta mērķa sasaiste ar izvēlētajām darbībām. Projekta idejas iesniegumā ir kvalitatīvi izvērtēti iespējamie riska faktori, tostarp novērtēts izmaksu sadārdzinājums, paredzētas pamatotas darbības identificēto riska faktoru novēršanai vai samazināšanai; 3 punkti – projekta idejas iesniegumā projekta mērķis un tā sasaiste ar izvēlētajām darbībām ir apmierinoši pamatota, bet ne visi aspekti ir precīzi aprakstīti. Projekta idejas iesniegumā ir apmierinoši izvērtēti iespējamie riska faktori, darbības identificēto riska faktoru novēršanai vai samazināšanai noteiktas nepilnīgi; 0 punktu – projekta idejas iesniegumā projekta mērķis un tā sasaiste ar izvēlētajām darbībām ir nepilnīgi atspoguļota un (vai) nav reāla. Projekta idejas iesniegumā nav sniegts iespējamo riska faktoru izvērtējums vai tas ir nepilnīgs.

• Paredzamo mērķu un projekta izdevumu attiecību vērtē šādi: 5 punkti – paredzamās izmaksas ir pamatotas, lietderīgas un efektīvas, kā arī pilnībā atbilstošas izvirzītajam projekta mērķim; 3 punkti – paredzamās izmaksas ir vispārīgi pamatotas, lietderīgas un efektīvas; 0 punktu – paredzamās izmaksas nav pamatotas.

• Ieguvumu nozarei un sektoram vērtē šādi: 5 punkti – paredzamais problēmas risinājums projektā dotu nozīmīgu un būtisku ieguldījumu nozarei; 3 punkti – piedāvātais problēmas risinājums projektā dotu ieguldījumu sektoram; 0 punktu – piedāvātais problēmas risinājums projektā dotu maznozīmīgu ieguldījumu nozarei vai sektoram.

• Kopējo paredzamo finansējumu un tā sadalījumu partneriem un paredzētajām darbībām, tā atbilstību projekta idejas mērķu sasniegšanai vērtē šādi: 5 punkti – kopējais paredzamais projekta finansējuma plānojums un izmaksu sadalījums starp sadarbības partneriem ir labi izstrādāts un atbilstošs tām darbībām, kuras ieviesīs katrs sadarbības partneris. Projekta paredzamais finansējums atbilst projekta idejas mērķu sasniegšanai; 3 punkti – kopējais paredzamais projekta finansējuma plānojums un izmaksu sadalījums starp sadarbības partneriem visumā atbilst paredzētajām darbībām. Projekta paredzamais finansējums daļēji atbilst projekta idejas mērķu sasniegšanai; 0 punktu – kopējais paredzamais projekta finansējums un izmaksu sadalījums starp sadarbības partneriem nav sniegts vai tas ir neatbilstošs."

No minētā secināms, ka konkrētā kritērija vērtēšanai ir noteikta punktu novērtējuma skala diapazonā no 0 līdz 5 ar punktu skaitu 5, 3 un 0. Proti, šajā vērtējuma skalā, kas ir diapazonā no 0 līdz 5, ir noteikti konkrēti vērtējuma punkti, konkrēts katrā apakškritērijā piešķiramais iespējamais punktu skaits – 5, 3 vai 0, kas nosakāms atbilstoši katram apakškritērijam noteiktajam attiecīgā vērtējuma (punktu skaita) skaidrojumam. Tiesa atzīst, ka aplūkotajā Noteikumu Nr. 222 2. pielikuma 4. punktā noteiktā vērtēšanas kritērija piezīmē noteiktajā vērtēšanas kārtībā nevienā tā apakšpunkta vērtējumā nav paredzēts un nav pieļaujams vērtējuma skalā 0-5 izmantot citus vērtējuma punktus, kā vien likumdevēja piezīmēs ietvertajā skaidrojumā tieši noteiktos.

[14] Lietā iesniegts Komisijas 2021. gada 22. novembra sēdes protokola Nr. 9.1.-9e/80/2021 izraksts (*lietas 53. lapa*), kura pielikumā ir pievienots Komisijas vērtējums - aizpildīta atbilstoši Noteikumu Nr. 222 2. pielikuma sagatavota vērtēšanas veidlapa (*lietas 54. lapa*). No minētā Komisijas vērtējuma konstatējams, ka apakškritērijā „paredzamo mērķu un projekta izdevumu attiecība" un „kopējais paredzamais finansējums un tā sadalījums partneriem un paredzētajām darbībām, tā atbilstība projekta idejas mērķu sasniegšanai" projekta Komisijas vērtējums ir 0 punkti. Apakškritērijā „identificēto risināmo jautājumu (vajadzību vai problēmu) loģisko sasaisti ar projekta mērķiem un darbībām" Komisijas vērtējums ir 3 punkti, bet pārējos sešos 4. kritērija apakškritērijos (Noteikumu Nr. 222 2. pielikuma 4.1.-4.5. un 4.8. apakšpunkts) Komisija projektu ir novērtējusi ar 1 vai 2 punktiem. Proti, Noteikumu Nr. 222 2. pielikuma 4.1.-4.5. un 4.8. apakšpunktā noteiktos apakškritērijos Komisijas vērtējums neatbilst Noteikumu Nr. 222 2. pielikuma 1. piezīmes prasībām. Ņemot vērā, ka minētajos apakškritērijos Komisijas vērtējumā piešķirtajam punktu skaitam Komisija nav sniegusi skaidrojumu, kas pamatotu šāda vērtējumu piemērošanu un novērtējuma saturu, tiesai nav iespējams pielīdzināt Komisijas vērtējumu tā, lai tas iekļautos noteiktajā vērtējuma skalā (5, 3 vai 0) atbilstoši Noteikumu Nr. 222 2. pielikuma 4. punkta 1. piezīmē dotajam 4.1.-4.5. un 4.8. apakšpunkta kritēriju vērtējuma skaidrojumam.

[15] Kā norādīts šā sprieduma 9. un 10. punktā, kritērija „projektu kvalitāte" vērtēšanā piesaistāmi individuāli un neatkarīgi eksperti. Arī pieaicinātajiem ekspertiem attiecīgais kritērijs ir jāvērtē saskaņā ar Noteikumu Nr. 222 2. pielikumu (*sk. šā sprieduma 11. punktu*), proti, ekspertiem ir jānovērtē katrs Noteikumu Nr. 222 2. pielikuma apakškritērijs ar Noteikumu Nr. 222 2. pielikuma 4. punkta 1. piezīmē noteiktajai vērtējuma punktu skalai (5, 3 vai 0). Šāds ekspertu vērtējums ir saistošs Komisijai, un Komisijai tas ir jāņem vērā savā vērtējumā. Proti, ekspertu viedoklis komisijas nolikuma 23. punkta izpratnē nav tikai ekspertu novērtējuma komentāru un piezīmju daļā norādītais vārdiskais vērtējums.

No lietas materiāliem konstatējams, ka pieteicējas projekta vērtēšanā ir bijuši piesaistīti eksperti: Valsts augu aizsardzības dienesta Agroķīmijas departamenta direktore /pers. F/, Latvijas Lauksaimniecības universitātes Augsnes un augu zinātņu institūta pētniece, viesdocente /pers. G/ un biedrības „Zemnieku saeima" lauksaimniecības eksperte, agronome /pers. E/. Izvērtējot lietā iesniegtos ekspertu vērtējumus (*lietas 106.-108. lapa*), kā arī

ekspertu /pers. E/ un /pers. F/ liecībā tiesas sēdē sniegtos skaidrojumus par pieteicējas projekta vērtēšanu, secināms, ka arī divi pieaicinātie eksperti kritērija „projektu kvalitāte" apakškritērijos savā vērtējumā ir piešķīrušas noteiktajā punktu novērtējuma skalā neparedzētu punktu skaitu – 1 un 2. Taču atšķirībā no Komisijas vērtējuma, ekspertu vērtējumā veidlapas komentāru un piezīmju daļā ir sniegts arī attiecīgo apakškritēriju vārdisks vērtējums (vērtējums teksta formā), kas dod iespēju ekspertu vērtējumiem noteikt piešķiramo punktu skaitu atbilstoši Noteikumu Nr. 222 2. pielikuma 4. punkta 1. piezīmē noteiktajai vērtējuma punktu skalai (5, 3 vai 0).

No Komisijas pieteicējas projekta vērtējuma (*lietas 54. lapa*) konstatējams, ka vērtējuma tabulā ir norādīts vidējais trīs neatkarīgu ekspertu vērtējums, kas ir par 6,7 punktiem augstāks par Komisijas vērtējumu, taču minētā novērtējuma starpība neatspoguļojas projekta galīgajā izvērtējumā – kopējā punktu skaitā.

[16] Ņemot vērā tiesas iepriekš konstatēto un secināto par pieteicējas projekta Noteikumu Nr. 222 2. pielikuma 4. punkta kritēriju vērtējumu, tiesa atzīst, ka vērtējums ir veikts, neievērojot Noteikumu Nr. 222 2. pielikuma 4. punkta 1. piezīmē noteikto vērtēšanas kārtību, tādējādi pārkāpjot Noteikumu Nr. 222 33. punkta prasības, kā arī pieteicējas projekta vērtēšanā nav ievērotas Noteikumu Nr. 222 35. punkta un Komisijas nolikuma 23. punkta prasības.

Tiesa atzīst, ka izskatāmajā gadījumā novērtējuma brīvība nav izmantota atbilstoši piemērojamajām tiesību normām, turklāt tiesas konstatētie pārkāpumi varēja ietekmēt pārsūdzētā lēmuma rezultātu.

[17] Administratīvās tiesas kompetencē neietilpst projektu iesniegumu pārvērtēšana, bet gan tiesisko un faktisko apstākļu pārbaude, novērtējot tos kopsakarā ar attiecīgajām valsts pārvaldes darbībām, vai tās ir bijušas procesuāli tiesiskas un vai ir tapušas ievērotas materiālo tiesību normas.

Ņemot vērā tiesas konstatētos pieteicējas projekta vērtēšanā pieļautos pārkāpumus, kas varēja ietekmēt vērtēšanas procesa rezultātu un līdz ar to arī pārsūdzētā lēmuma rezultātu, pieteicējas pieteikums ir daļēji apmierināms un Ministrijai ir uzliekams pienākums atkārtoti novērtēt pieteicējas projektu, pārvērtējot pieteicējas projektam piešķiramo punktu skaitu Noteikumu Nr. 222 2. pielikuma 4. kritērijā.

[18] Administratīvā procesa likuma 124. panta pirmajā daļā noteikts, ka par pieteikumu par lietas ierosināšanu tiesā maksā valsts nodevu 30 *euro* apmērā.

Par pieteikumu par lietas ierosināšanu pieteicēja 2021. gada 20. decembrī ir samaksājusi valsts nodevu 30 *euro* (*lietas 8. lapa*).

Saskaņā ar Administratīvā procesa likuma 126. panta pirmo daļu, ja pieteikums pilnībā vai daļēji apmierināts, tiesa piespriež no atbildētāja par labu pieteicējam viņa samaksāto valsts nodevu.

Ņemot vērā šā sprieduma 17. punktā norādīto, pieteicējas samaksātā valsts nodeva 30 *euro* ir piespriežama no Latvijas Republikas par labu pieteicējai. Piespriestā valsts nodeva saskaņā ar Ministru kabineta 2013. gada 12. februāra noteikumu Nr. 85 „Kārtība, kādā administratīvajā lietā iemaksā, atmaksā un atlīdzina valsts nodevu un iemaksā un atmaksā drošības naudu" 13. punktu izmaksājama pieteicējai no Ministrijas budžeta līdzekļiem.

Rezolutīvā daļa

Pamatojoties uz Administratīvā procesa likuma 126. panta pirmo daļu, 246.-251. pantu, 254. panta trešo daļu, 289.-291. pantu, Administratīvā rajona tiesa

nosprieda

daļēji apmierināt zemnieku saimniecības „Zemnieku saimniecība – pētnieciskā jaunsaimniecība /Nosaukums A/" pieteikumu par labvēlīga administratīvā akta, ar kuru apstiprinātu projekta idejas iesniegumu Nr. 21-00-A01611-000009 „Mikroelementi no Igaunijas degakmens pelniem un to ietekme dažādās lauksaimniecības jomās – ogas, graudi, medus augi, siens, liellopi (DINO-pelni)", izdošanu;

uzlikt par pienākumu Zemkopības ministrijai viena mēneša laikā no šā sprieduma spēkā stāšanās dienas izvērtēt zemnieku saimniecības „Zemnieku saimniecība – pētnieciskā jaunsaimniecība /Nosaukums A/" projekta idejas iesniegumu Nr. 21-00-A01611-000009 „Mikroelementi no Igaunijas degakmens pelniem un to ietekme dažādās lauksaimniecības jomās – ogas, graudi, medus augi, siens, liellopi (DINO-pelni)" un izdot administratīvo aktu atbilstoši veiktajam vērtējumam;

piespriest no Latvijas Republikas par labu zemnieku saimniecībai „Zemnieku saimniecība – pētnieciskā jaunsaimniecība /Nosaukums A/" tās samaksāto valsts nodevu 30 *euro*.

Spriedumu var pārsūdzēt Administratīvajā apgabaltiesā, apelācijas sūdzību iesniedzot Administratīvās rajona tiesas Valmieras tiesu namā mēneša laikā no sprieduma sastādīšanas dienas.

Tiesnese S. Pone